

PATVIRTINTA

Rokiškio r. Kamajų Antano Strazdo
gimnazijos direktoriaus 2019 m. rugpjūčio 30 d.
įsakymu Nr. V-160-4

**MOKINIŲ SVEIKATOS IR LYTIŠKUMO UGDYMO BEI RENGIMO ŠEIMAI
PROGRAMOS INTEGRAVIMO Į GIMNAZIJOS UGDYMO TURINĮ APRAŠAS
2019-2020 M. M.**

**I. SVEIKATOS IR LYTIŠKUMO UGDYMO BEI RENGIMO ŠEIMAI
PASKIRTIS, TIKSLAS, PRINCIPAI, UŽDAVINIAI**

1. Gimnazija integruodama mokinių sveikatos, lytiškumo ugdymo ir rengimo šeimai programą vadovaujasi Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. V-413 patvirtintais „2019-2020 ir 2020-2021 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendraisiais ugdymo planais“, Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. V-417 patvirtintu „2019-2020 ir 2020-2021 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais“.
2. Programos paskirtis – užtikrinti mokinio sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai įgyvendinimą gimnazijoje, ugdyti brandžią, savarankišką, atsakingą asmenybę, tobulinti saviraiškos įgūdžius.
3. Programos tikslas – ugdyti sveikos gyvensenos gebėjimus, įpročius, atsakomybę už savo pasirinkimus, skatinti mokinius kurti ir puoselėti darnius, brandžius žmogiškuosius santykius, ugdyti vertybines nuostatas.
4. Programa įgyvendinama, vadovaujantis šiais ugdymo principais:
 - 4.1. Integralumo – žmogaus sveikata ir lytiškumas suprantami kaip apimantys asmens fizinius (biologinius), psichikos, dvasinius ir socialinius dėmenis ir yra žmogaus tapatybę formuojantys veiksniai.
 - 4.2. Prieinamumo – pateikiamos žinios ir mokslu grįsti faktai, ugdomi gebėjimai ir vertybinės nuostatos turi atitikti asmens amžiaus tarpsnio ypatumus.
 - 4.3. Personalizavimo – kiekvienas žmogus yra unikalus, turintis nelygstamą vertę ir nepakartojamas, todėl atsižvelgiama į kiekvieno vaiko individualias savybes, poreikius, interesus, turimą patirtį, asmeninę brandą, socialinę kultūrinę aplinką.
 - 4.4. Kontekstualumo – ugdymas siejamas su vaiko aplinka, socialiniais kultūriniais jos pokyčiais; siekiama, kad vaiko ugdymo patirtys jam būtų prasmingos ir aktualios.
 - 4.5. Pagarbos žmogui ir lyčių lygiavertiškumo – ugdymas grindžiamas žmogaus teisių samprata, humanistinėmis vertybėmis, asmens unikalumo samprata, pagarba žmogaus gyvybei.
 - 4.6. Sąveikos – ugdymas grindžiamas visų ugdymo proceso dalyvių – vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų ir kitų asmenų, dalyvaujančių įgyvendinant programą, sąveika (keičiantis informacija, nuomonėmis, išvalgomis vaikų sveikatos, lytiškumo ugdymo, tarpasmeninių santykių, rengimosi šeimai klausimais), tėvų (globėjų, rūpintojų) svarbaus vaidmens pripažinimu.
 - 4.7. Diskretiškumo – nė vienas asmuo neturi būti raginamas ir verčiamas daryti tai, kas peržengtų jo drovumo ir privatumo ribas; atskiros temos pagal poreikį aptariamos atskirai su berniukais ir mergaitėmis arba individualiai.
5. Programos uždaviniai:
 - 5.1. siekti, kad mokiniai žinotų ir suprastų:
 - 5.1.1. sveikatą ir lytiškumą kaip dvasinės, psichikos, fizinės, socialinės sričių, glaudžiai tarpusavyje susijusių, visumą;
 - 5.1.2. pagrindinius sveikos gyvensenos ir darnių tarpasmeninių santykių kūrimo ir palaikymo principus;

- 5.1.3. fizinio aktyvumo, sveikos mitybos, veiklos ir poilsio derinimo, asmens ir aplinkos švaros svarbą sveikatai ir gyvenimo kokybei;
- 5.1.4. pozityvaus, konstruktyvaus mąstymo, savivertės, savitvartos, emocijų ir jausmų pusiausvyros, minčių reikšmę savo ir kitų gyvenimui;
- 5.1.5. įvairių formų smurto ir išnaudojimo žalą sau ir visuomenei;
- 5.1.6. socialinių veiksmų, tarpasmeninių santykių, lyčių lygiavertiškumo, atsakingo pasirinkimo, tarpusavio pagarbos ir paramos vienas kitam esmę ir svarbą;
- 5.1.7. šeimos vaidmenį asmens ir visuomenės gyvenime;
- 5.2. gebėtų:
 - 5.2.1. pozityviai vertinti save ir savo kūno pokyčius, konstruktyviai mąstyti, atpažinti ir išreikšti savo jausmus bei poreikius, priimti sprendimus ir būti už juos atsakingiems;
 - 5.2.2. rūpintis savo dvasine ir fizine sveikata;
 - 5.2.3. kelti sau gyvenimo tikslus;
- 5.3. ugdytųsi vertybines nuostatas:
 - 5.3.1. gerbti žmogaus gyvybę, pripažinti savo ir kito asmens orumą;
 - 5.3.2. vertinti sveikatą kaip vieną iš esminių veiksmų, lemiančių gyvenimo kokybę;
 - 5.3.3. vertinti įsipareigojimą, atsakomybę, dorą ir pagarbą kaip brandžių žmogiškųjų santykių pagrindą.
 - 5.3.4. kurti darną su savimi ir aplinka.
- 6. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos sritys:
 - 6.1. sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata;
 - 6.2. fizinė sveikata: fizinis aktyvumas, sveika mityba, veikla ir poilsis, asmens ir aplinkos švara, lytinis brendimas;
 - 6.3. psichikos sveikata: žmogaus savivertė, emocijos ir jausmai, savitvarda, pozityvus, konstruktyvus mąstymas ir savirealizacija;
 - 6.4. socialinė sveikata: draugystė ir meilė, atsparumas rizikingam elgesiui.

II. MOKINIŲ GEBĖJIMAI, PASIEKIMAI, VERTINIMAS IR, ĮGYVENDINIMAS

- 7. Mokinių sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai pasiekimai yra orientuoti į asmens sveikatos ir lytiškumo bei rengimo šeimai nuostatų, gebėjimų, žinių plėtojimą. Nuostatos suprantamos kaip mokinių požiūris į sveikatą ir jos stiprinimą, šeimą ir jos kūrimą, sveiko gyvenimo būdo pasirinkimą, draugystės prasmingumą. Gebėjimai – tai sveikatai ir brandiems tarpasmeniniams santykiams kurti palankus elgesys. Žinios ir supratimas – tai, ką mokiniai turi žinoti ir suprasti apie sveikatą, savivertę, savivoką, vertybes. Mokinių pasiekimai ir pažanga yra integrali žinių ir supratimo, gebėjimų ir vertybinių nuostatų visuma. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas negali pažeisti asmens privataus ar šeimos gyvenimo neliečiamumo principų.
 - 8. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programa įgyvendinama integruojant į dalykų bendrąsias programas bei klasių vadovų veiklas; bendradarbiaujant su Rokiškio r. savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūros biuru bei Rokiškio r. savivaldybės pedagogine psichologine tarnyba.
-